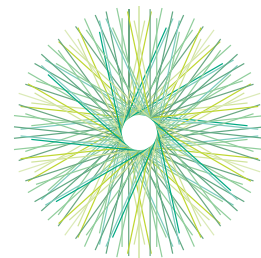

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

eip-agri
AGRICULTURE & INNOVATION

Kaj slovenskemu kmetijstvu prinaša **EIP** - Evropsko partnerstvo za inovacije

v okviru ukrepa M16 - **Sodelovanje**
iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije 2014–2020

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID=292622336

ISBN 978-961-6761-55-0 (pdf)

V slovenskem kmetijstvu ne primanjkuje izzivov, prav tako jih ne manjka na posameznih kmetijskih gospodarstvih. A ti izzivi so rešljivi. Ne sami po sebi, ali sami od sebe, pač pa v sodelovanju z ljudmi, ki jih znajo prepoznati, opisati in so primerno usposobljeni za to, da se lotijo reševanja prav teh izzivov. Da bi se lahko uspešno spopadli s povsem praktičnimi izzivi, s katerimi se posamezno kmetijsko gospodarstvo vsakodnevno srečuje na njivi, na pašniku, v rastlinjaku, v intenzivnem sadovnjaku, v vinogradu, na hmeljišču, v proizvodnji..., je potrebno vzpostaviti učinkovite povezave med kmetijsko prakso in raziskovalci, svetovalci ter drugimi ustreznimi akterji, s pomočjo katerih se lahko razvijajo in v prakso prenesejo nove tehnološke, ekonomske, okoljske in druge rešitve.

Brošura, ki ste jo odprli, vas uvaja v svet Evropskega partnerstva za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti (v nadaljevanju: EIP) ter pojasnjuje pomen, ki ga ima EIP za razvoj slovenskega kmetijstva.

Brošura predstavlja številne prednosti, ki jih EIP kot orodje za reševanje težav in izzivov, prinaša slovenskim kmetijam. V sklepnem delu razlaga, kako se lahko kmet vključi v projekt EIP in podaja pomembne informacije, ki jih morajo kmetje in drugi sodelujoči v projektu poznati za zagon kakovostnega projekta EIP.

Brošura odgovarja na vprašanje »Zakaj je za slovenska kmetijska gospodarstva oz. kmetije pomembno vzpostavljanje projektov EIP in sodelovanje v njih?«. Tako brošura neposredno nagovori slovenske kmete, podjetja v kmetijstvu, ki jih EIP prepoznava kot ključne akterje pri soustvarjanju in uvajanju novega znanja in inovacij v prakso na področju kmetijstva živilstva in gozdarstva.

Kaj je Evropsko partnerstvo za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti ter zakaj je pomembno?

Evropsko partnerstvo za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti (v nadaljevanju: EIP) si prizadeva podpreti konkurenčno in trajnostno kmetijstvo, živilstvo in gozdarstvo, ki dosega oz. doseže več z manj. To pomeni, da dosega boljše rezultate, večje dosežke z manjšo porabo naravnih virov, energije, sredstev ipd. Osredotoča se na spodbujanje kmetov, da se reševanja praktičnih izzivov, s katerimi se ti srečujejo na kmetijskem gospodarstvu, lotevajo v sodelovanju s strokovnjaki različnih strok. Sodelovanje med kmeti in različnimi strokovnjaki poteka v t.i. operativnih skupinah EIP. To so partnerstva, vzpostavljena na podlagi pogodbe o medsebojnem sodelovanju, katerih ključni namen je, da pripravijo in uspešno izvedejo skupni projekt (v nadaljevanju: projekt EIP), v katerem člani partnerstva natančno opredelijo, kateri praktični problem naslavlja in na kakšen način se bodo poiskale rešitve zanj. Bistveno pri tem je, da se praktične rešitve, ki se razvijejo v okviru projekta EIP tudi preizkusijo v praksi in da se znanje o doseženih rezultatih razširja med druge kmete in tudi v širši javnosti.

Člani operativnih skupin EIP so kmetje, raziskovalci, kmetijski svetovalci, lahko pa tudi podjetja, nevladne organizacije in drugi akterji. Za izvedbo projekta EIP lahko pridobijo nepovratna javna sredstva iz naslova ukrepa Sodelovanje, ki je eden od novih

ukrepov Programa razvoja podeželja Republike Slovenije 2014–2020 (v nadaljevanju: PRP 2014–2020). Sredstva pridobijo za namen skupnega razvijanja novih rešitev zlasti na tehnološkem in okoljskem področju, za njihov preizkus v praksi ter za razširjanje znanja o pridobljenih rezultatih. Tako imajo lahko korist od novega znanja tudi drugi kmetje, ki se že srečujejo, ali pa se še bodo srečali s podobnimi težavami.

Vzpostavlanje operativnih skupin EIP, iskanje primernih partnerjev zanje in sodelovanje z ljudmi, ki prihajajo z različnih strokovnih področij, je pogosto velik izziv. Zanimanim kmetom je na voljo več virov informacij. Pri nas so kmetom na voljo zlasti info točke, ki delujejo v okviru javne službe kmetijskega svetovanja (za lastnike gozdov je info točka Zavod za gozdove), predvsem pa EIP-VEM točka, ki deluje na MKGP, in ki zbira informacije o dogajanju EIP, tako doma kot v tujini. Omeniti velja tudi evropsko EIP platformo oz. EIP spletno stran. Tam je že možno najti tudi informacije o projektih EIP, ki v EU že potekajo.

i Več informacij glede dogajanja na EU ravni je dostopnih na: <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en>

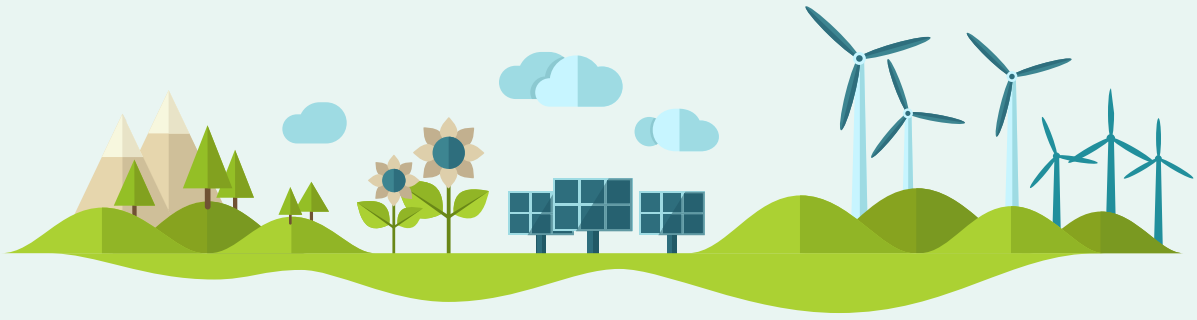
»Ampak zakaj bi se moral vključiti v projekt EIP? Kaj meni kot kmetu prinaša vključitev v projekt EIP?«

»Projekt EIP s preizkušanjem in uvajanjem:

- novih in izboljšanih tehnologij,
- novih in izboljšanih procesov,
- novih in izboljšanih praks, in
- novih proizvodov,
- omogoča razvoj moje kmetije,
- mojo kmetijo ohranja močno in poslovno uspešno,
- tla na mojih zemljiščih ohranja rodovitna,
- krepi dobrobit živali na moji kmetiji,
- prispeva k ohranjanju naravnih virov na moji kmetiji,
- prispeva k blaženju podnebnih sprememb, ki že vplivajo na mojo kmetijo oz.
- pomaga, da se na te spremembe prilagodim,

s čimer na moji kmetiji ohranjam določeno stopnjo varnosti ter mi pomaga, da se lažje in bolje pripravljam na tveganja v svoji kmetijski dejavnosti.«

»Zelo zanimivo in pohvalno, ampak kaj mi projekt EIP kot kmetu še lahko prinese?«

»Poleg že naštetega projekt EIP:

- povečuje možnosti, da moja kmetija poveča svojo okoljsko učinkovitost;
- povečuje možnosti za okrepitev proizvodnih potencialov moje kmetije in njene odpornosti.

Projekt EIP pa zlasti:

- omogoča kmetu aktivno vlogo v projektu, kar pomeni, da sem kot kmet aktivno udeležen v projektu, da lahko aktivno usmerjam njegov potek, da sem seznanjen z vsem, kar se na projektu dogaja, ter da prek vključitve sprejemam tudi druge relevantne informacije, pomembne za moje delo na kmetiji;
- omogoča razširjanje rezultatov na drugih kmetijah, ki sem jih deležen tudi sam;

- omogoča prenos novih praks – da jih pridobim od drugih, drugim posredujem svoje.

Obenem mi prek izmenjave izkušenj, znanj, ekonomskih, okoljskih in drugih rezultatov projektov EIP, ki so bili izvedeni doma ali v tujini, pomaga, da povečujem svoje znanje in usposobljenost za kmetovanje. Pomagam si tudi s tem, da obiskujem domačo in evropsko spletno platformo EIP.

Projekt EIP tudi:

- prinaša priložnosti, da lahko kot kmet sodelujem v partnerstvu, ki prinaša rešitev za težave, s katerimi se soočam, obenem pa sem za sodelovanje v partnerstvu tudi plačan, prav tako se mi povrnejo (nekateri) stroški pri izvedbi projekta EIP.

Hkrati imam priložnost, da se v neposrednem stiku s strokovnjaki (znanstveniki, raziskovalci), svetovalci, drugimi kmeti ter ljudmi, ki delujejo na drugih, za kmetijstvo pomembnih področjih, naučim veliko novih stvari.«

povečuje možnosti,
prinaša priložnosti,
omogoča stik s strokovnjaki ...

»Razumem, EIP ponuja veliko priložnosti,
pa vendar še nisem povsem prepričan ...«

»Vključitev v projekt EIP mi daje priložnost,
da spoznam nove, usposobljene ljudi, s
katerimi bom lahko sodeloval v prihodnosti pri
nadaljnem razvoju moje kmetije.

In ne nazadnje, projekt EIP:

- povečuje možnosti za dolgoročen obstanek moje kmetije v spremenljivem globalnem poslovnem okolju; in
- prispeva k temu, da je moja kmetija v okolju poznana, cenjena in spoštovana, tako lokalno, kot globalno.«

»V redu. Zanima me. Kako se lahko kot kmet vključim v projekt EIP?«

Kmet ni samo obvezni član partnerstva, kmet je aktivni pobudnik za zagon projekta!

Pobudo uresničuje z naslednjimi koraki:

1. korak:

OPREDELITEV PROBLEMA, ZAZNANEGA NA KMETIJI

Kmet na svoji kmetiji zazna praktični problem oz. izziv, ki npr. zmanjšuje proizvodni potencial, obseg ali kakovost pridelka, ki ima vpliv na stanje naravnih virov, zmanjšuje konkurenčnost, zvišuje stroške v proizvodnji ipd.

2. korak:

ISKANJE OSNOVNIH INFORMACIJ

Naslednji korak je iskanje ustreznih informacij o morebiti že potekajočih projektih ali zaključenih projektih glede na zaznano problematiko ter iskanje potencialnih partnerjev za skupno izvedbo projekta. V ta namen lahko kmet:

- obišče spletno stran PRP 2014–2020, podstran EIP-VEM točke (<https://www.programpodezelja.si>, podstran EIP), s katero upravlja MKGP;
- postavi vprašanje v zvezi z izvedbo ukrepa Sodelovanje in projekti EIP na e-naslov sodelovanjeEIP.mkgp@gov.si;
- na podstrani EIP lahko uporabi tudi »Izmenjevalnik idej«, in z izpolnitvijo obrazca »Iskanje rešitev« svojo težavo opiše. MKGP poskrbi za objavo ustreznih podatkov (npr. kontaktnih, kratek opis problematike) v »Izmenjevalniku idej« na spletni strani. »Izmenjevalnik idej« je namenjen temu, da se na enem mestu poveže »iskalce znanja« in »ponudnike znanja«;
- kontaktira INFO točko po telefonu ali osebno in tako pridobi dodatne informacije. Seznam info točk s kontaktnimi številkami in e-mail naslovi je objavljen na spletni strani EIP VEM točke.

3. korak:

ISKANJE PRIMERNIH ČLANOV ZA VZPOSTAVITEV PARTNERSTVA

Kmet se lahko preko »Izmenjevalnika idej« in ob pomoči INFO točk in EIP VEM točke neposredno poveže z raziskovalci, svetovalci ali drugimi ustreznimi ponudniki znanja in predlaga oblikovanje partnerstva. Lahko pa bo kmet glede na opisano problematiko s strani ustreznih ponudnikov znanja kontaktiran tudi sam.

4. korak:

DOGOVOR BODOČIH PARTNERJEV

Ko se vzpostavi ustrezna struktura članov partnerstva, člani partnerstva medsebojno dogovorijo osnovne vloge (pravice in obveznosti) vsakega izmed njih, skupaj pripravijo pogodbo o medsebojnem sodelovanju pri projektu EIP ter pripravijo projekt EIP, s katerim lahko kandidirajo na javnem razpisu, ki ga objavi MKGP.

Kaj je treba vedeti za izvedbo projekta EIP

Za izvedbo projekta EIP je treba:

- skleniti pogodbo o medsebojnem sodelovanju pri projektu;
- zagotoviti, da se projekt izvaja na področju predvidenih tematik iz predpisa, ki ureja ukrep Sodelovanje. Tematike so podrobneje navedene na 10. strani te brošure in
- zagotoviti, da projekt vsebuje vse obvezne sestavine, ki jih bo določil predpis, ki ureja ukrep Sodelovanje iz PRP 2014–2020, zlasti opis projekta EIP, ki se bo razvil, preskusil, prilagodil ali izvedel ter opis pričakovanih rezultatov projekta EIP in prispevka k cilju EIP o večji produktivnosti in trajnostnem upravljanju virov ter opis razširjanja rezultatov projekta EIP.

Projekti EIP trajajo do 36 mesecev od datuma izdaje odločbe o pravici do sredstev.

Upravičene aktivnosti projekta EIP so:

- vodenje in koordinacija projekta;
- aktivnosti, ki so neposredno povezane z izvedbo projekta kot npr. analiza problema in razvoj možnih rešitev problema, vzorčenje, meritve, zbiranje podatkov, usposabljanje članov partnerstva, razvijanje prototipa;
- priprava in izvedba praktičnega preizkusa novega oz. izboljšanega proizvoda, prakse, procesa ali tehnologije na lokaciji kmetijskega gospodarstva, ki je član partnerstva, z namenom preverjanja njihove ustreznosti;
- analiza izvedljivosti prenosa novega oz. izboljšanega proizvoda, prakse, procesa ali tehnologije v prakso na ravni kmetijskega gospodarstva;
- razširjanje rezultatov projekta, kjer je treba pripraviti gradivo v elektronski obliki z opisom uporabe v okviru projekta razvitih rešitev v praksi, kot npr. protokol, tehnološko navodilo, priročnik dobre prakse, upravljavski načrt kmetije. MKGP gradivo objavi na spletni strani programa razvoja podeželja <http://www.program-podezelja.si>. ter

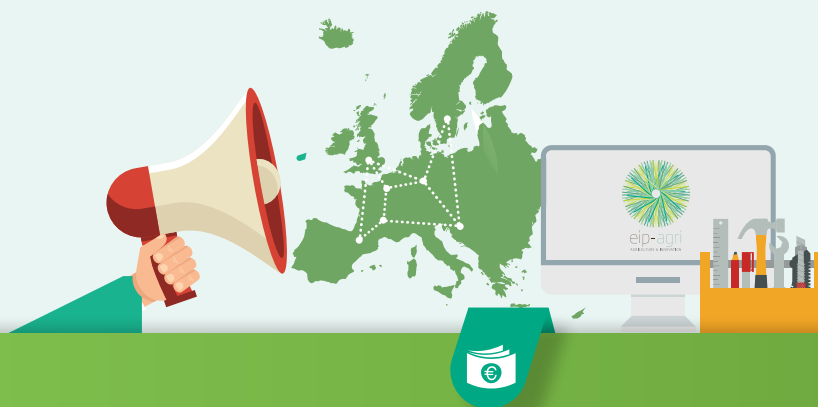
- praktični prikaz rezultatov projekta na lokaciji najmanj enega kmetijskega gospodarstva, ki je član partnerstva, za najmanj tri kmetijska gospodarstva, ki niso člani partnerstva.

Vse naštetе aktivnosti so zelo pomembne, prav poseben poudarek pa je dan na aktivnostih prenosa znanja, ki izhaja iz uporabljenih postopkov in doseženih rezultatov projekta, v vseh oblikah, zlasti pa z namenom, da do kmetov, vključenih v projekt in drugih, kakor tudi vse ostale zainteresirane javnosti, pridejo vse informacije v zvezi s projektom.

Vidiki prenosa znanja so izpostavljeni tako preko pogojev in obveznosti, ki jih imajo operativne skupine EIP, kot tudi preko meril za izbor vlog, saj bodo na javnih razpisih boljše ocenjeni tisti projekti EIP, ki izkažejo intenziven prenos znanja.

»Vse naštetо so zagotovila, da sem kot kmet aktivno vključen v projekt, da ga neposredno spremljam v vseh njegovih fazah, da lahko na svoji kmetiji preverim rezultate projekta, in da pomagam pri njihovem razširjanju drugim kmetom in širši javnosti.«

Posebnosti s področja financiranja

Na posamezno vlogo na javni razpis za izvedbo projekta EIP se pri podukrepu Razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij lahko dodeli podpora višja od 75.000 evrov do vključno 350.000 evrov, pri podukrepu Okolje in podnebne spremembe pa znaša ta podpora od več kot 45.000 evrov pa do 250.000 evrov.

Za projekte EIP pri podukrepu Razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij je skupaj s pilotnimi projekti namenjenih 8.767.312,50 evrov.

Za projekte EIP pri podukrepu Okolje in podnebne spremembe je skupaj s pilotnimi projekti namenjenih 5.617.500,00 evrov.

Podpora za izvedbo projektov EIP znaša 80 odstotkov upravičenih stroškov in se dodelijo kot nepovratna finančna pomoč. Z vloženim lastnim deležem sredstev vključeni v projekt EIP izkažejo predanost projektu.

Če se projekt EIP ne nanaša izključno na razvoj novega oziroma izboljšane kmetijskega proizvoda oziroma na razvoj nove oziroma izboljšane prakse, procesa ali tehnologije, ki se nanašajo izključno na kmetijski proizvod, se podpora dodeli kot pomoč po pravilu de minimis v skladu z Uredbo 1407/2013/EU.

V okviru projekta EIP so upravičeni naslednji stroški:

- stroški dela na projektu in potni stroški,
- stroški usposabljanj in udeležbe na dogodkih, kot so stroški prevoza, nastanitve, kotizacije,
- stroški nakupa nove opreme,
- stroški zunanjih storitev, ki jih ne opravijo člani partnerstva, kot so stroški raziskav, stroški uvedbe novega tehničnega znanja, stroški svetovalnih in drugih storitev, ki so neposredno povezane z izvedbo projekta,
- stroški materiala, kot so semena, fitofarmaceutska sredstva, gnojila, material, potreben za izvedbo meritev ali izdelavo prototipa in
- posredni stroški.

Tematike, v okviru katerih se lahko zaženejo projekti EIP

Podukrep Razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij

1. Visokostorilna trajnostna pridelava jabolk
2. Visokostorilna trajnostna pridelava vrtnin
3. Trajnostna pridelava grozdja za vino in svežo uporabo
4. Učinkovita prireja mleka z izboljšanjem prehrane krav molznic
5. Uvedba genomske selekcije z domačim obračunom genomskih plemenskih vrednosti
6. Nov proizvodno-ekonomski model slovenske prašičereje
7. Razvoj tehnologij pridelave in predelave z beljakovinami bogatih rastlin
8. Reja govedu in drobnice za meso in izdelke vrhunske kakovosti
9. Podaljšanje obstojnosti živil in svežine proizvodov
10. Razvoj in širitev digitalizacije na kmetijskem gospodarstvu in organizaciji pridelave
11. Tehnološke rešitve za preprečevanja karantenske bolezni hude viroidne zakrnelosti hmelja
12. Modeli lokalne oskrbe
13. Analitični sistemi v podporo svetovanju na kmetijah
14. Dodana vrednost lesu

Podukrep Okolje in podnebne spremembe

1. Trajnostna raba tal kmetijskih zemljišč z zagotavljanjem rodovitnosti in preprečevanje erozije ter degradacije tal
2. Trajnostno varstvo rastlin
3. Blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe na kmetijskem gospodarstvu
4. Kmetijstvo kot podpora naravovarstva oziroma ohranjanje biotske raznovrstnosti preko ustreznega načina kmetovanja
5. Gospodarjenje z naravovarstveno pomembnimi travišči
6. Okoljsko učinkovita kmetijska pridelava na vodovarstvenih območjih
7. Učinkovita raba energije in OVE v kmetijski pridelavi in predelavi
8. Krožno gospodarstvo – sklenjen snovni krogotok na kmetijskem gospodarstvu
9. Ohranjanje biotske raznovrstnosti v gozdnih habitatih
10. Zmanjševanje obremenitev iz kmetijstva na površinske in podzemne vode
11. Učinkovita in trajnostna raba vode na kmetijskem gospodarstvu

Vzpostavitev operativne skupine

1 Odkrijte težavo ali predlagajte inovativno idejo.

2 Poiščite partnerje, ki vam bodo v projektu pomagali najti rešitev.

3 Določite podrobnosti in naredite načrt projekta.

4 Razširite rezultate.

Obiščite spletno stran EIP-AGRI za relevantne informacije in uporabna omrežna orodja.

VEČ INFORMACIJ NA:

EIP VEM točka: <https://www.program-podezelja.si> (podstran EIP)

E-pošta: sodelovanjeEIP.mkgp@gov.si

Telefon: +386 (0)1 478 91 28

Evropska mreža EIP: <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/>

Ideje in rešitve povezujejo!

Kaj slovenskemu kmetijstvu prinaša

EIP - Evropsko partnerstvo za inovacije

v okviru ukrepa M16 - Sodelovanje

iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije 2014–2020

Pripravil: Nenad Kobal, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Izdalo in založilo: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Fotografije: arhiv Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,

dr. Vesna Miličič, Franci Medved, Free Stock Photos - www.pexels.com

Grafike: EIP-AGRI Service Point

Oblikovanje: VIKRA, Petra Vidonja s.p.

Elektronska izdaja

Spletna lokacija publikacije: <https://www.program-podezelja.si/sl/knjiznica>

Ljubljana, 2017

Za vsebino je odgovorno Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je tudi organ upravljanja, določen za izvajanje

Programa razvoja podeželja 2014–2020. Publikacijo sofinancira Evropska unija, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in Republika Slovenija